

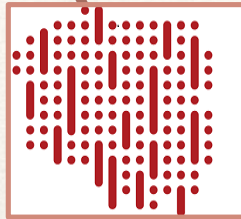
Krajowe uwarunkowania prac nad
Strategią Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”
oraz Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027

Nowy model krajowej polityki rozwoju

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Aktywniejsza rola państwa i instytucji publicznych w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego i terytorialnego

Model **rozwoju zrównoważonego terytorialnie** zamiast modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego

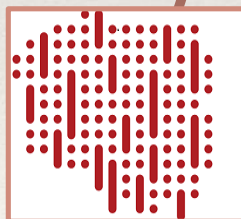
Odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz **większego zróżnicowania interwencji** w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów

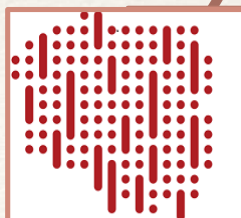
Stopniowe zwiększanie **koncentracji inteligentnych specjalizacji**

Usprawnienie dotychczasowych oraz poszukiwanie nowych instrumentów **koordynacji międzysektorowej**

Zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych w polityce rozwoju

Terytorialne ukierunkowanie środków krajowych przy jednoczesnym utrzymaniu istotnej roli europejskiej polityki spójności w finansowaniu rozwoju

Instrumentarium polityki rozwoju

POZIOM KRAJOWY

Długookresowy dokument wizyjny (*Koncepcja Rozwoju Kraju*)

Zintegrowana Strategia Rozwoju Kraju

Horyzontalne Zintegrowane Strategie Rozwoju

Krajowa Programy Rozwoju

SPÓJNOŚĆ

KONTRAKT
PROGRAMOWY
I SEKTOROWY

WIELOLETNIE PLANY FINANSOWE

POZIOM REGIONALNY

Zintegrowana Strategia Rozwoju Województwa

Wojewódzkie Programy Rozwoju

Akty Planowania Przestrzennego

USTALENIA I
REKOMENDACJE

POROZUMIENIA
TERYTORIALNE

POZIOM LOKALNY

Zintegrowana Strategia Rozwoju Lokalnego

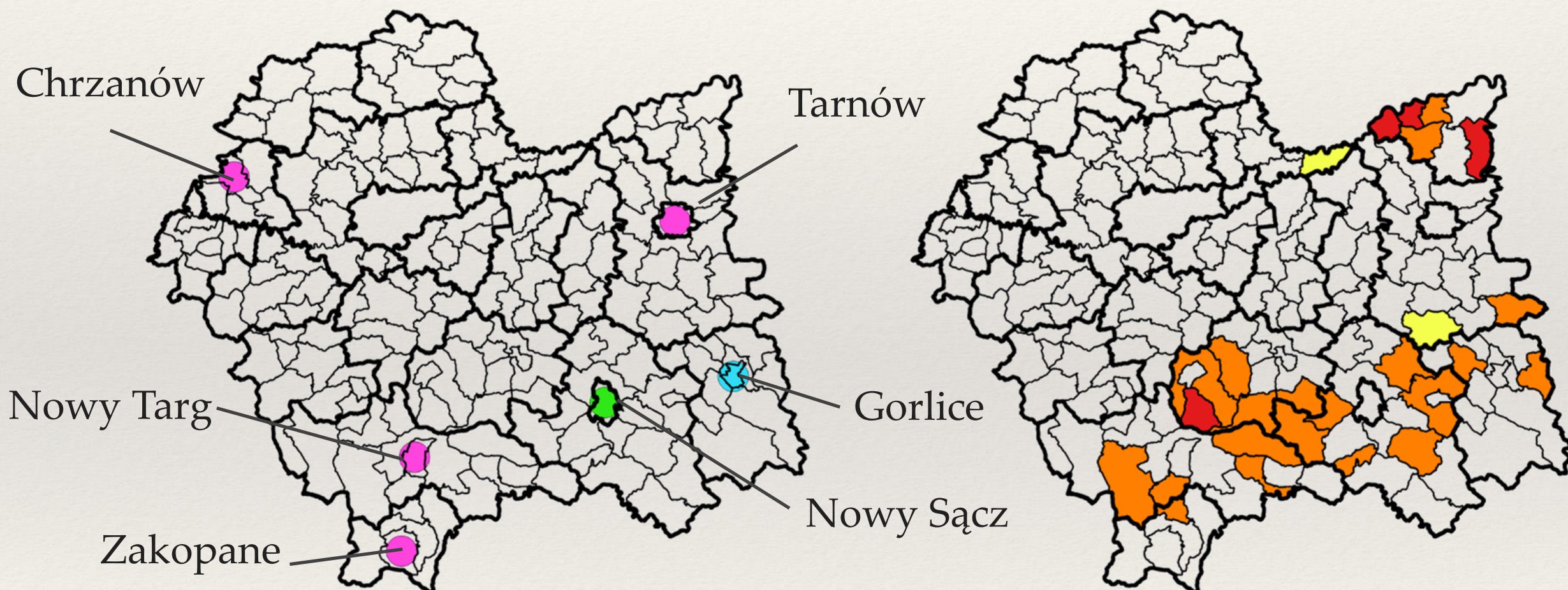
Lokalne Programy Rozwoju

Akty Planowania Przestrzennego

USTALENIA I
REKOMENDACJE

Obszary strategicznej interwencji

OSI - terytoria, wobec których planuje się określone interwencje na różnych szczeblach zarządzania rozwojem, mające na celu ich **trwały rozwój gospodarczy, społeczny lub przestrzenny**. OSI są wyborem strategicznym, odzwierciedlającym zasadę selektywnego podejścia, **koncentrującym wsparcie na określonym terytorium** z uwzględnieniem występujących na nim potencjałów.

Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze

- silna utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- utrata funkcji, mocno niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza

Obszary zmarginalizowane (SOR, 2016)

- Społeczne
- Ekonomiczne
- Społeczno-ekonomiczne

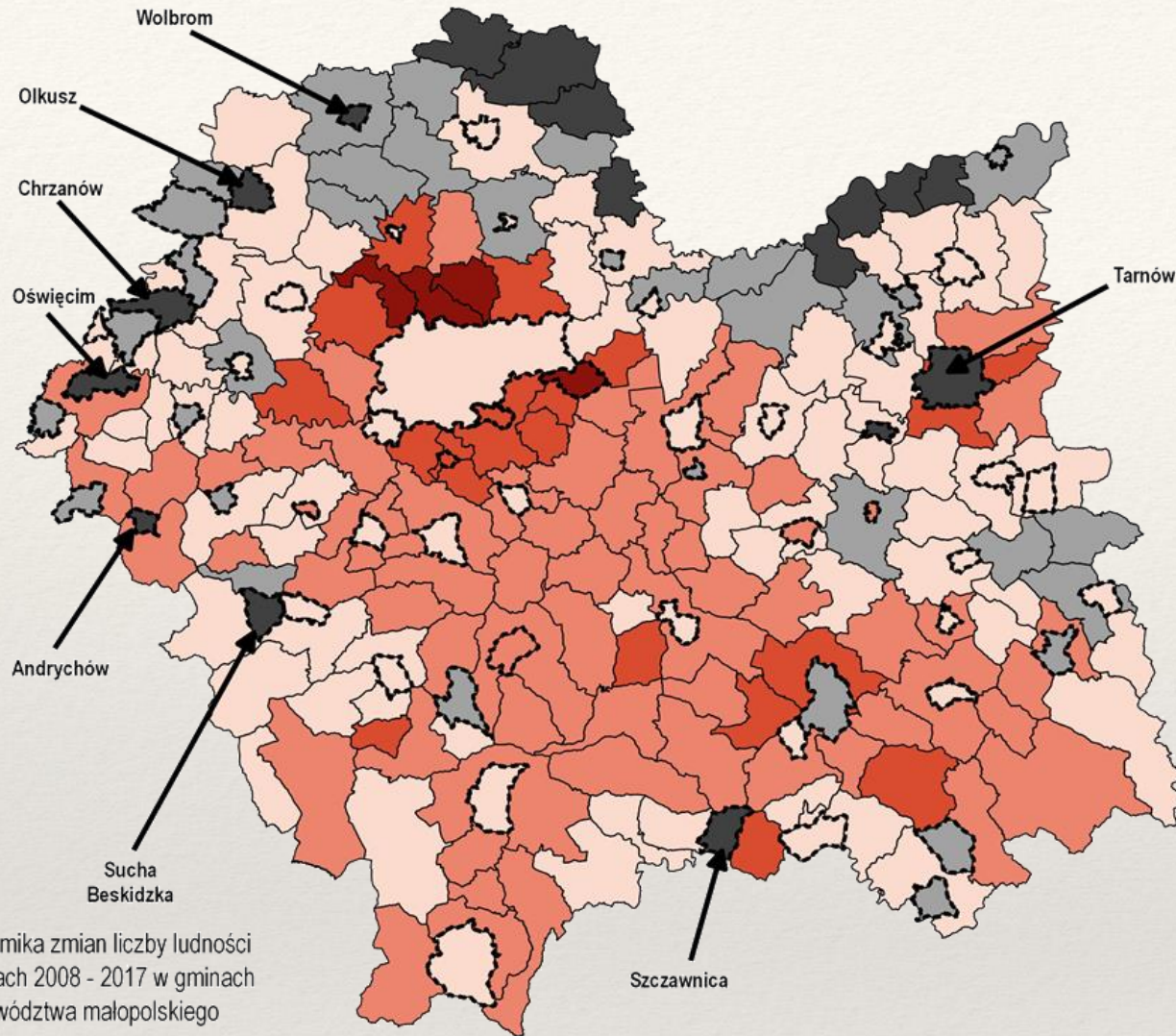
Małopolska dziś i jutro

Sytuacja wyjściowa oraz wyzwania
rozwojowe Regionu w perspektywie
2030 roku

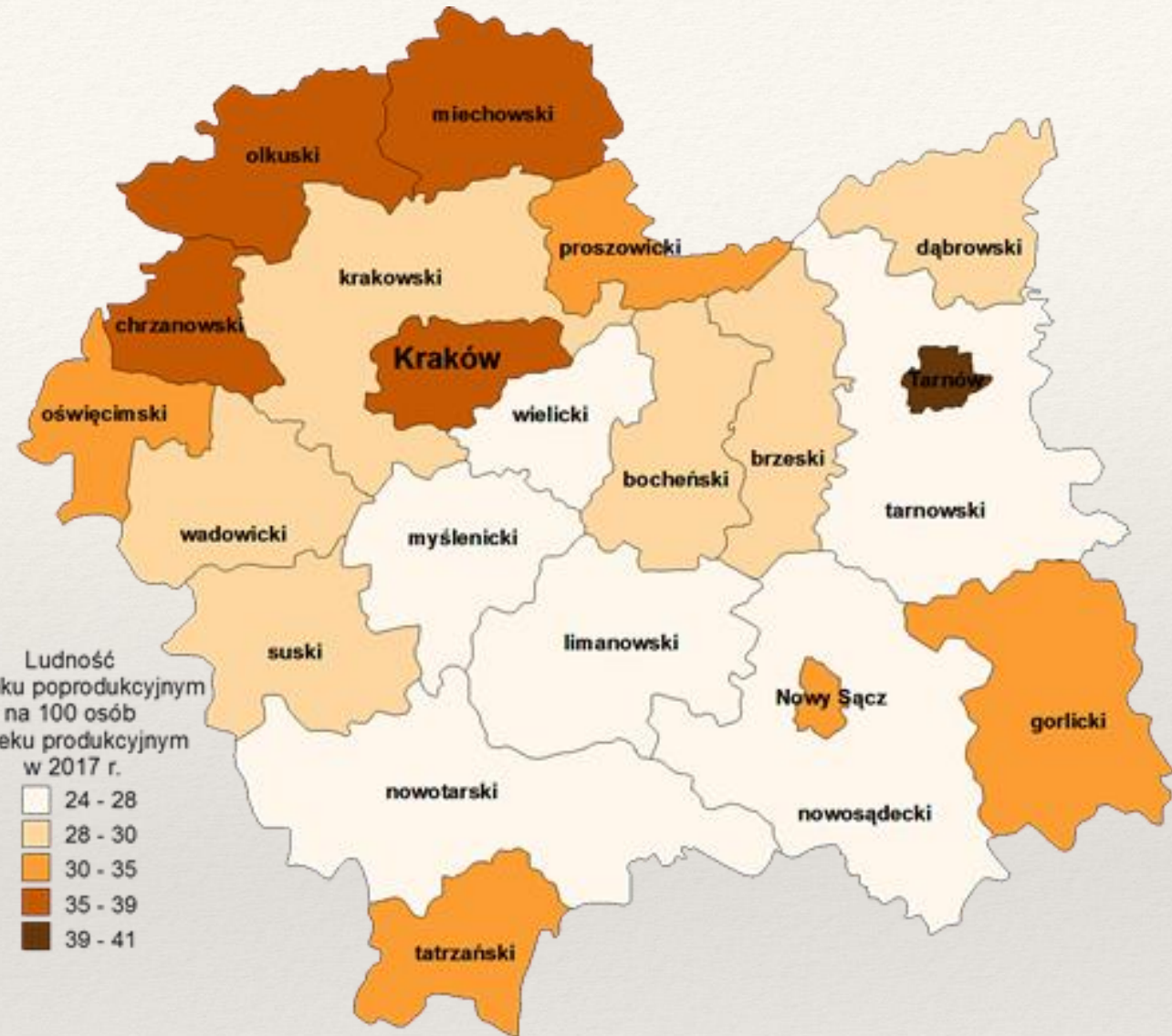
Wstępne wnioski z diagnozy

Demografia

Zmiana liczby ludności w latach 2008-2017

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Dynamika zmian liczby ludności w latach 2008 - 2017 w gminach województwa małopolskiego

- powyżej 20.0%
- 10.0% - 20.0%
- 5.0% - 10.0%
- 0.0% - 5.0%
- -3.0% - 0.0%
- poniżej -3.0%

Źródło: Departament ZR UMWM, 2019.

▤ Miasta i obszary miejskie w gminie miejsko-wiejskiej

**WZGLĘDNIIE DOBRA
SYTUACJA
DEMOGRAFICZNA
NA TLE KRAJU:**

Wzrastający współczynnik dzietności (od 2014)

Dodatnie saldo migracji

! od 2026 !
Prognozowany spadek liczby mieszkańców

Wsparcie rodzin

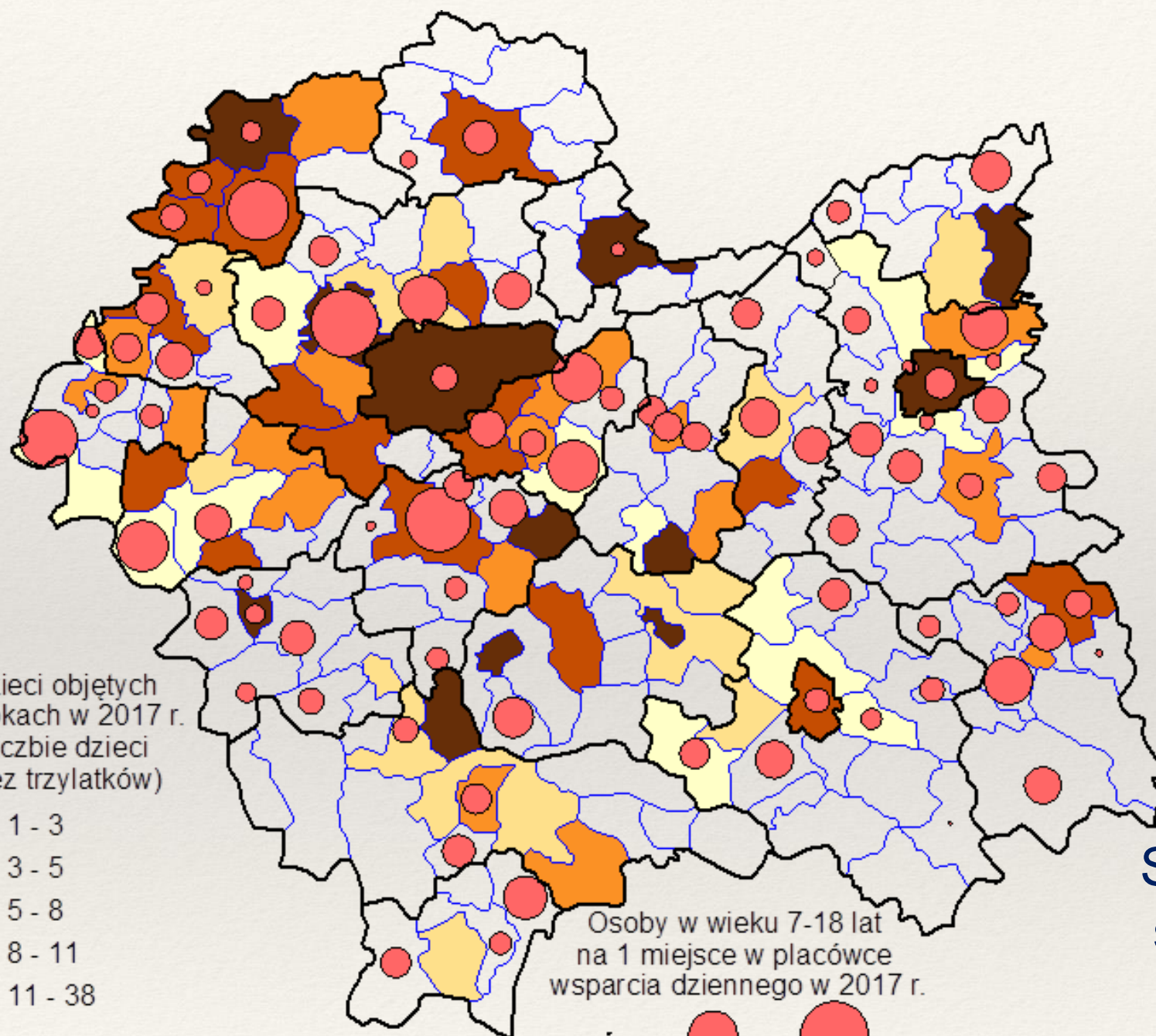
MAŁOPOLSKA

Opieka w żłobkach i placówki wsparcia dziennego [2017]

260,8 tys.

małopolskich rodzin objętych
programem w 2017 r.

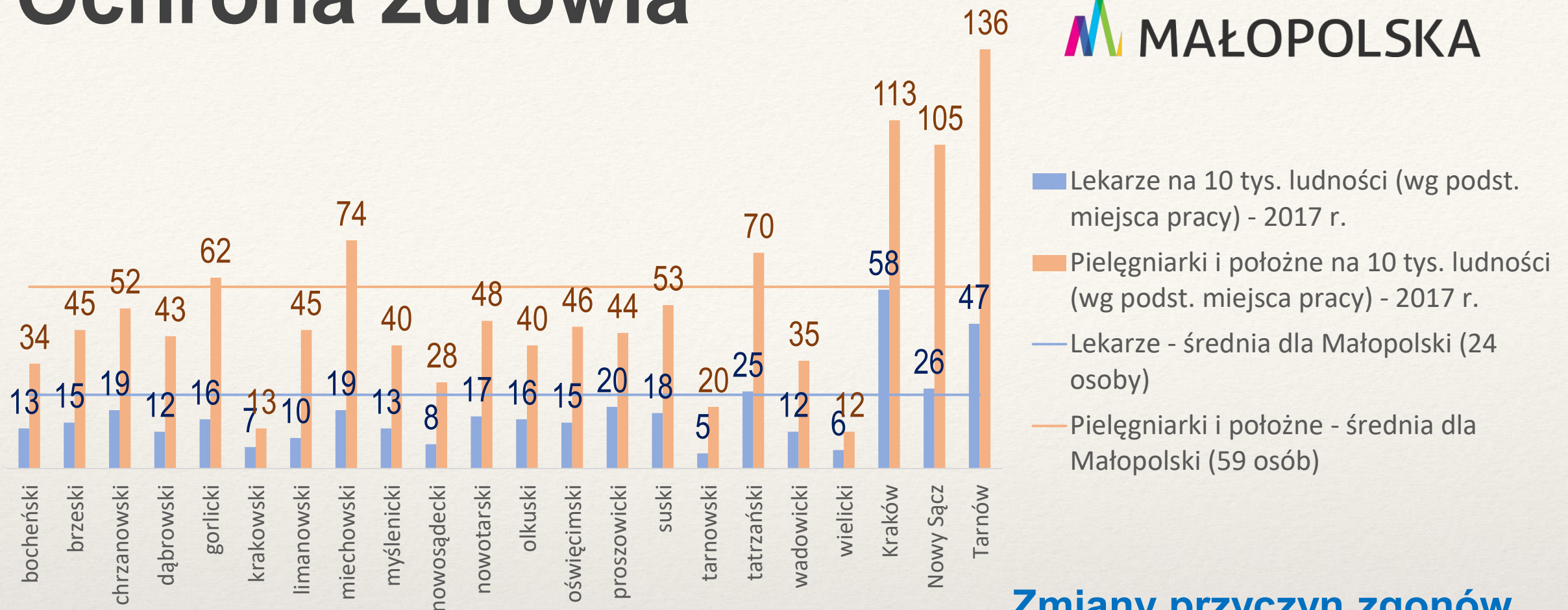

Spada liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności:

2008 → 437 osób
2017 → 330 osób

Ochrona zdrowia

 MAŁOPOLSKA

Zmiany przyczyn zgonów w Małopolsce od 2008 r.

Wzrost liczby przychodni od 2008 r. **o 47%**

W 2017 r. na 10 tys. ludności przypadało:

24 lekarzy

53 pielęgniarki

4 dentystów

34,8%

Choroby układu oddechowego

7,4%

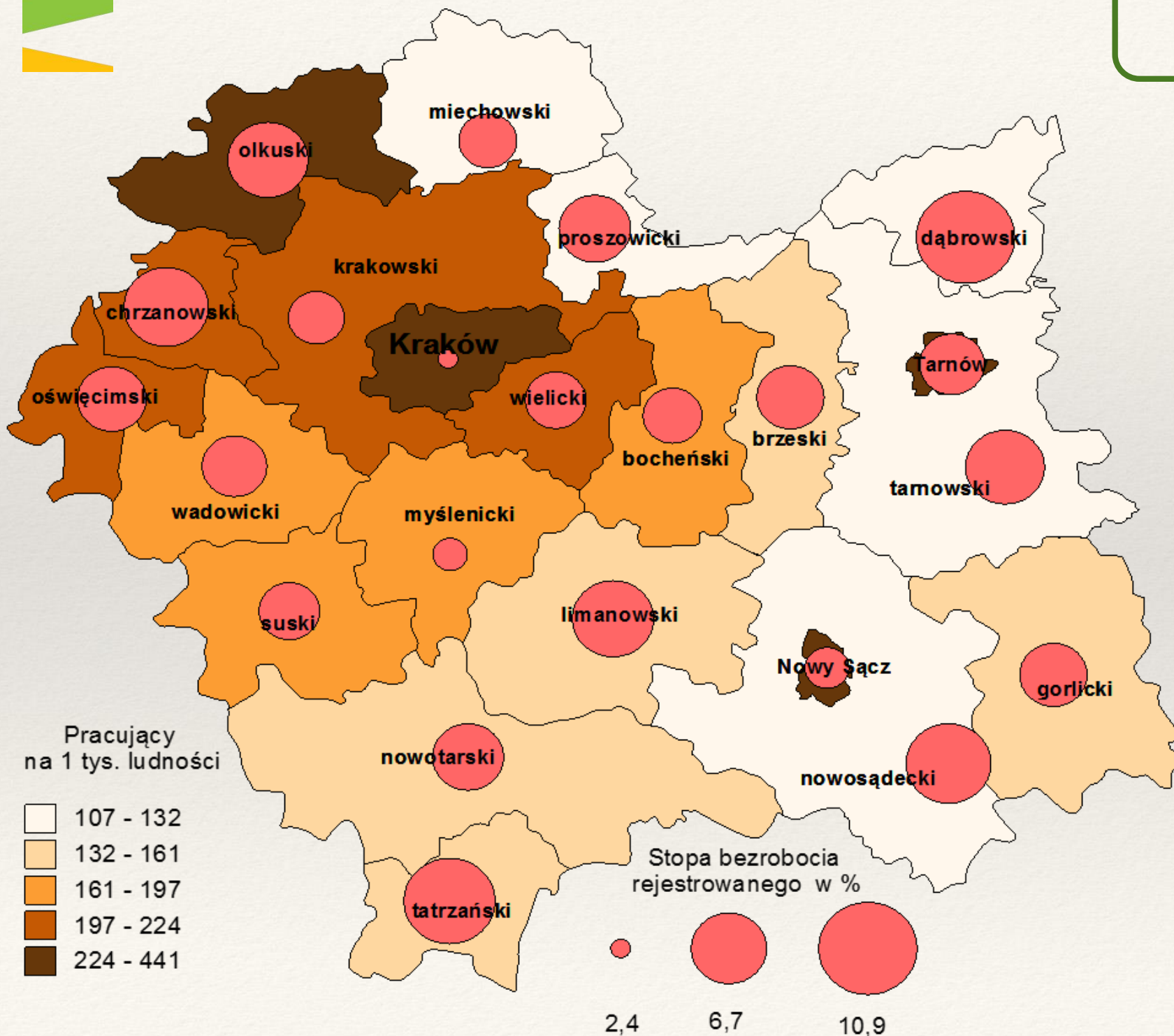
Choroby nowotworowe

0,2%

Choroby układu krążenia

Rynek pracy

Pracujący na 1 tys. ludności/
Stopa bezrobocia

SPADA
stopa bezrobocia
ALE:

wzrasta odsetek
długotrwale
bezrobotnych

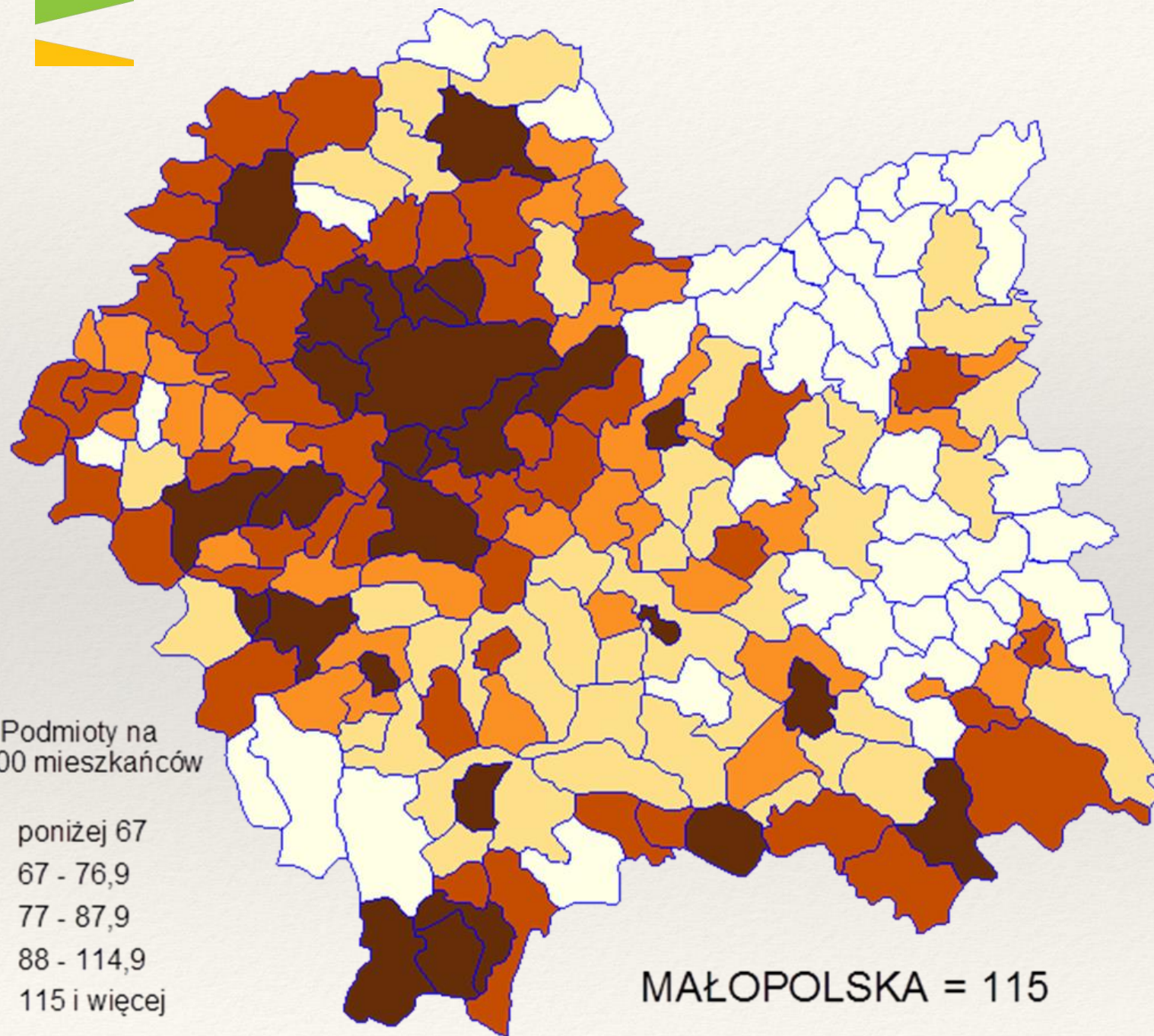
od 2015 r. **wzrasta**
liczba osób biernych
zawodowo

rośnie liczba
zawodów
deficytowych

Przedsiębiorczość i innowacyjność MAŁOPOLSKA

Liczba podmiotów REGON na 1000 mieszkańców w 2018 r.

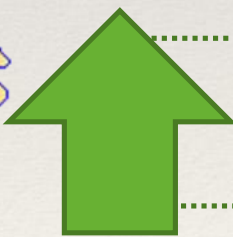

2018 r.:
115 podmiotów
wpisanych do
rejestrów REGON na 1
tys. mieszkańców

WZRASTAJĄ:

nakłady na działalność
innowacyjną

nakłady na B+R

dynamika zatrudnienia
w sektorze B+R

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Jakość powietrza

TRZEBINIA:

2011: 32 →
2018: 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

KRAKÓW: Dynamika wartości
średniorocznego stężenia PM 2,5

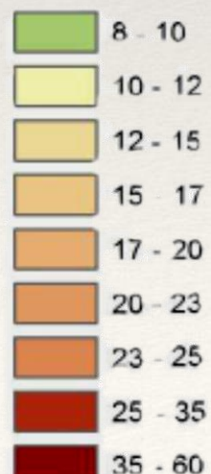
2011: 55 → 2018: 39 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

TARNÓW:

2011: 31 → 2018: 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Rozkład
średniorocznego
stężenia PM 2,5
(2015 r.)

Średnie roczne
stężenie PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
wariant bazowy

— granice powiatów
— granice gmin

0 12,5 25 50 km

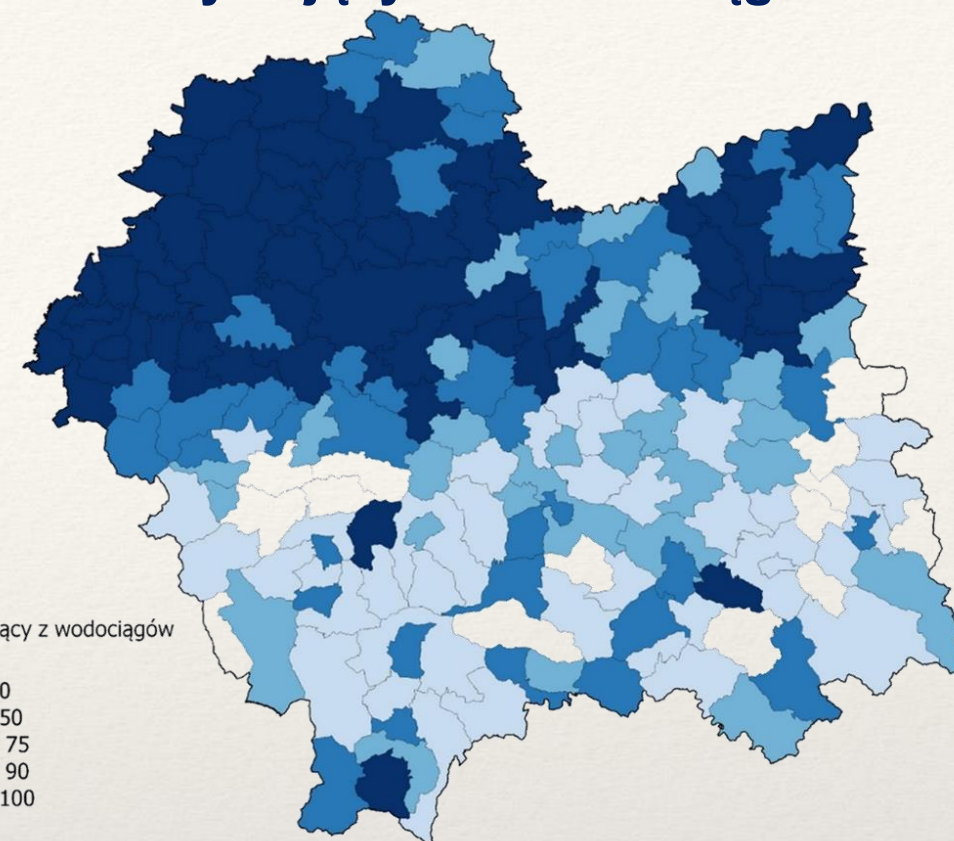
ZAKOPANE:
2011: 36 → 2018: 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

NOWY SĄCZ:
2011: 40 → 2017: 34
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

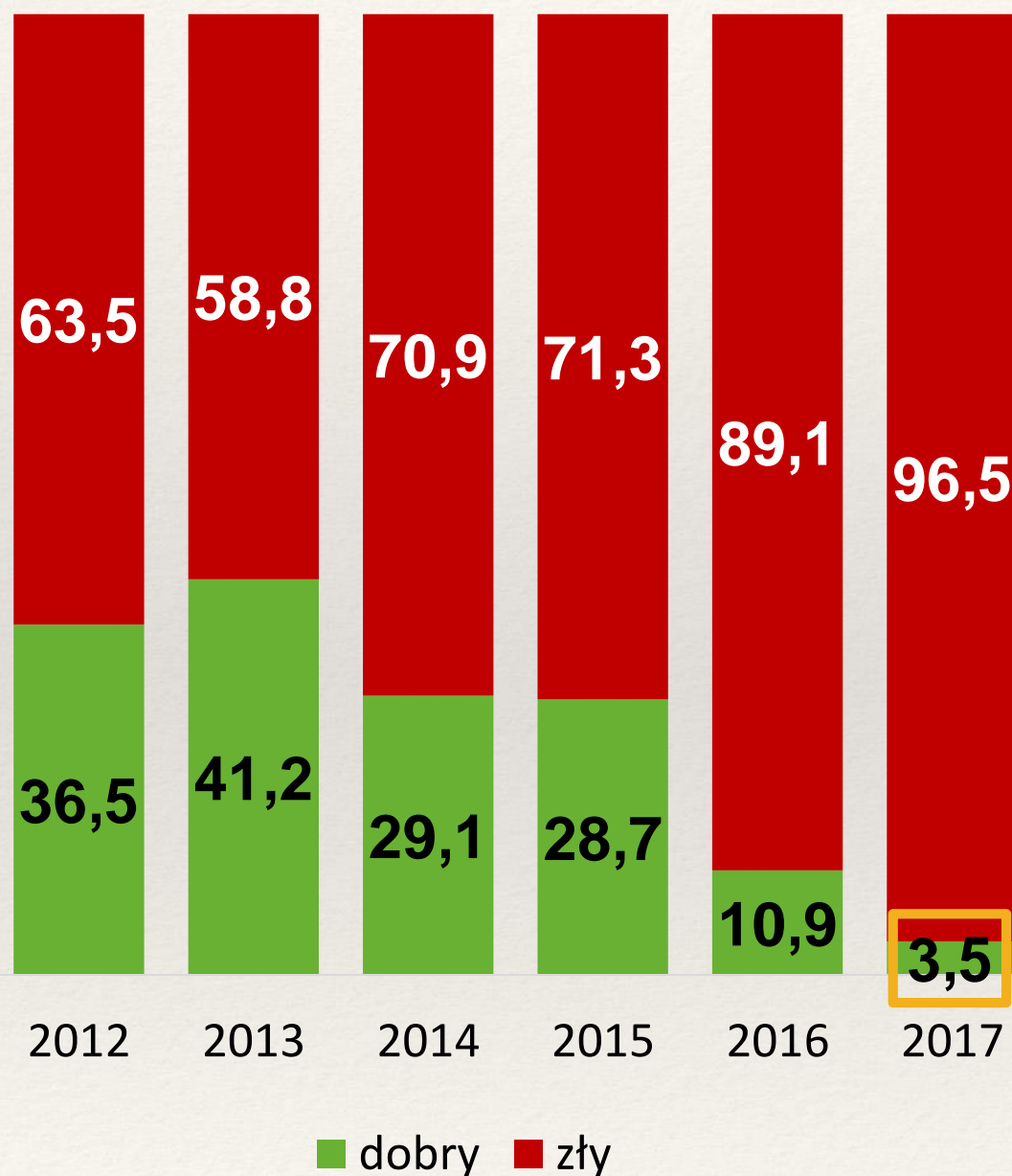

Stan wód i gospodarka wodna

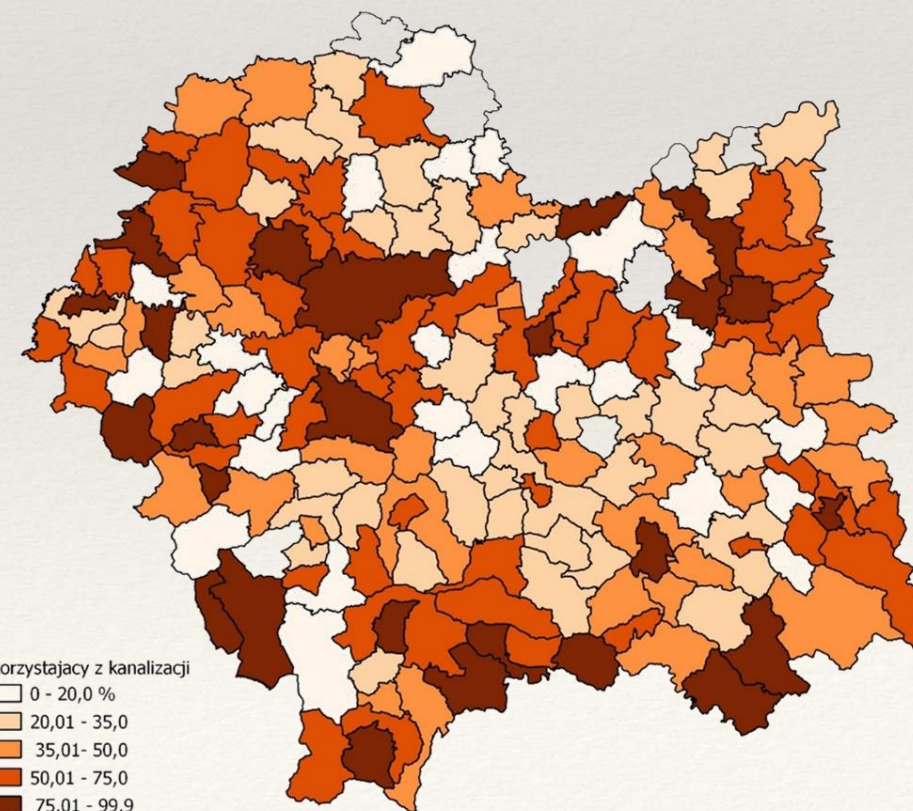
Udział korzystających z wodociągów

Stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w Małopolsce*

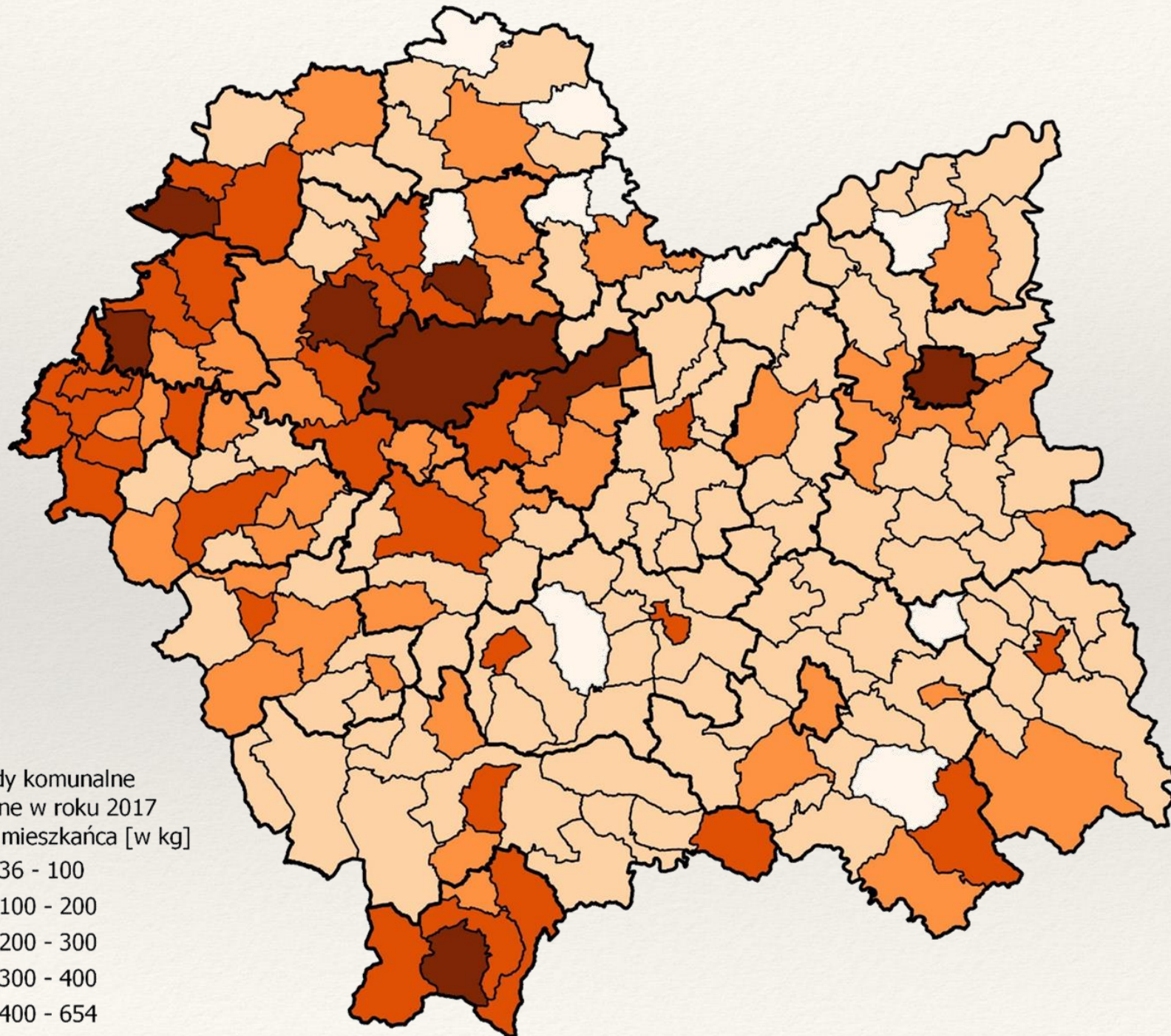
Udział korzystających z kanalizacji

* W 2016 r. zaostorzono kryteria kwalifikacji, co spowodowało obniżenie wskaźników fizykochemicznych – a tym samym stanu i potencjału ekologicznego JCWP.

Odpady

Masa odpadów komunalnych na mieszkańca
[kg] (2017 r.)

odpady komunalne
zebrane w roku 2017
na 1 mieszkańca [w kg]

- 36 - 100
- 100 - 200
- 200 - 300
- 300 - 400
- 400 - 654

W Małopolsce
wytworzono
297 kg
odpadów na
mieszkańca

(10. miejsce w kraju)

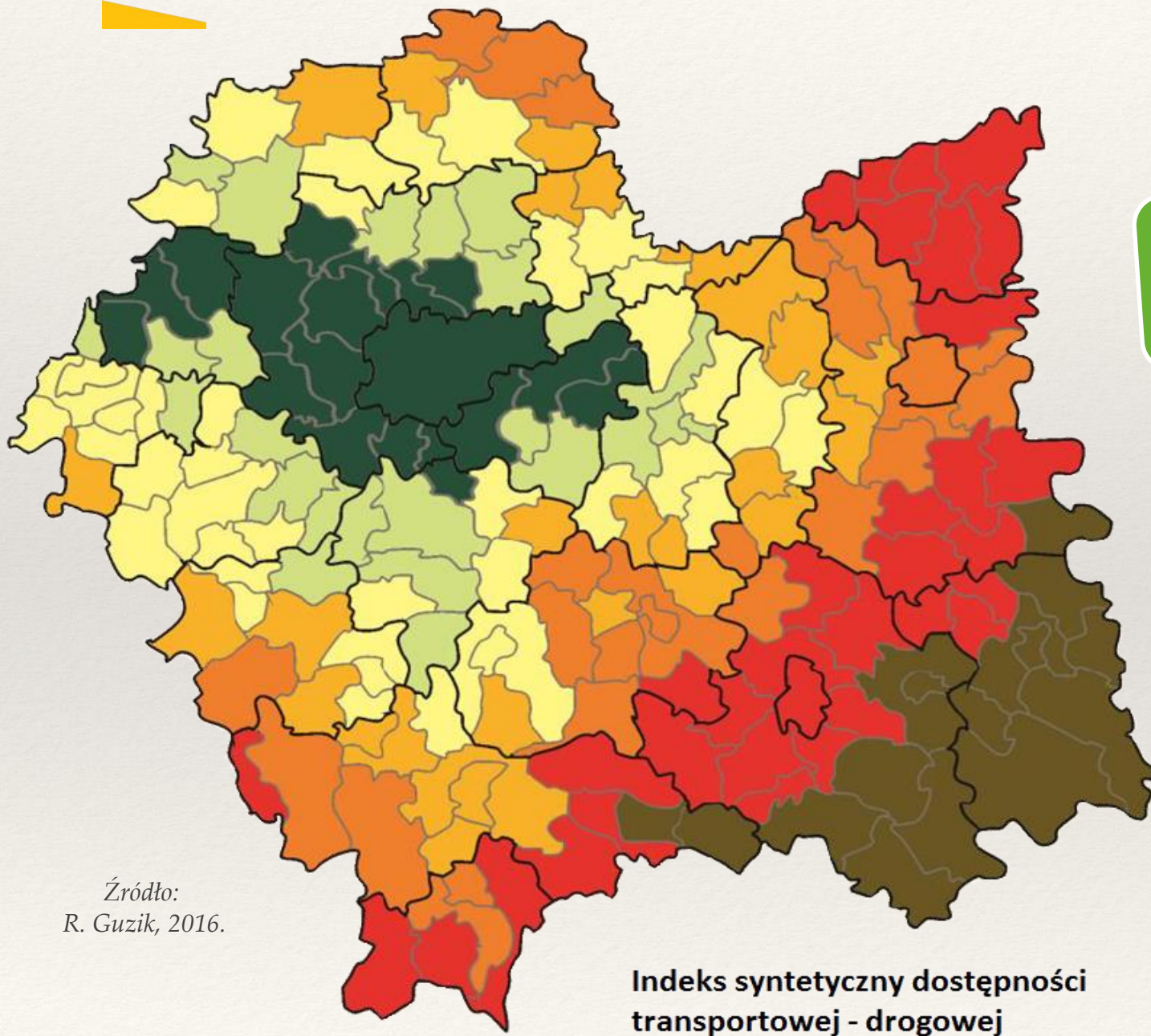
Udział odpadów
selektywnie zebranych
do ogółu odpadów
wytworzonych
w Małopolsce

30,3%

(3. miejsce w kraju)

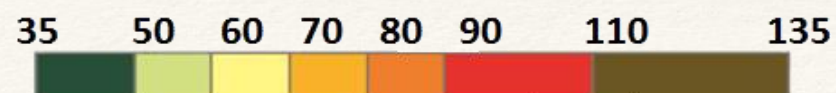
Spójność wewnątrzregionalna i dostępność

Syntetyczny indeks dostępności drogowej

Źródło:
R. Guzik, 2016.

Indeks syntetyczny dostępności transportowej - drogowej

Dobrze rozwinięta sieć drogowa

Dobra dostępność przestrzenna i czasowa do usług publicznych

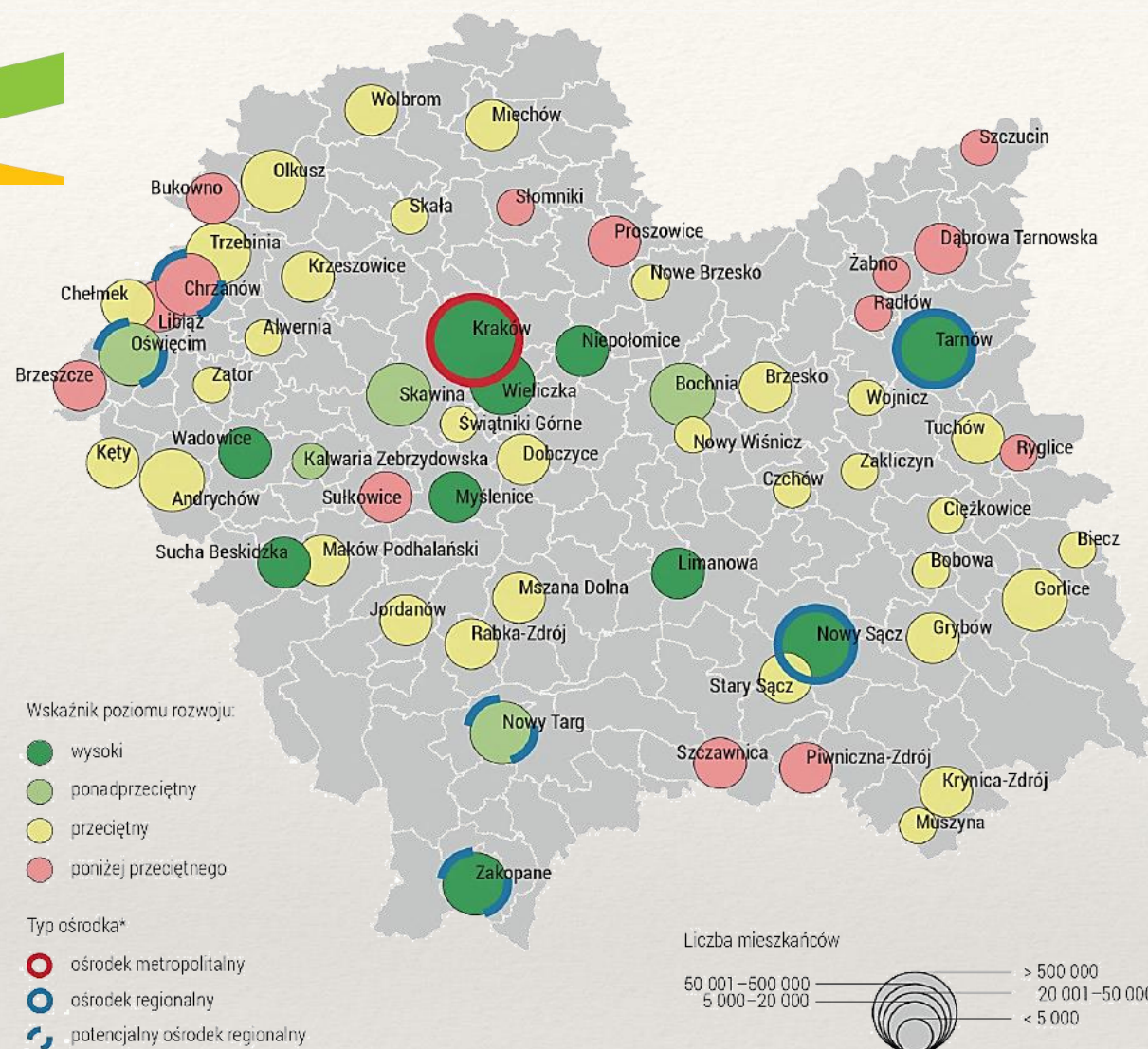
Równomiernie rozłożona siatka dróg krajowych i wojewódzkich

Niedostateczna jakość i wydajność sieci drogowej

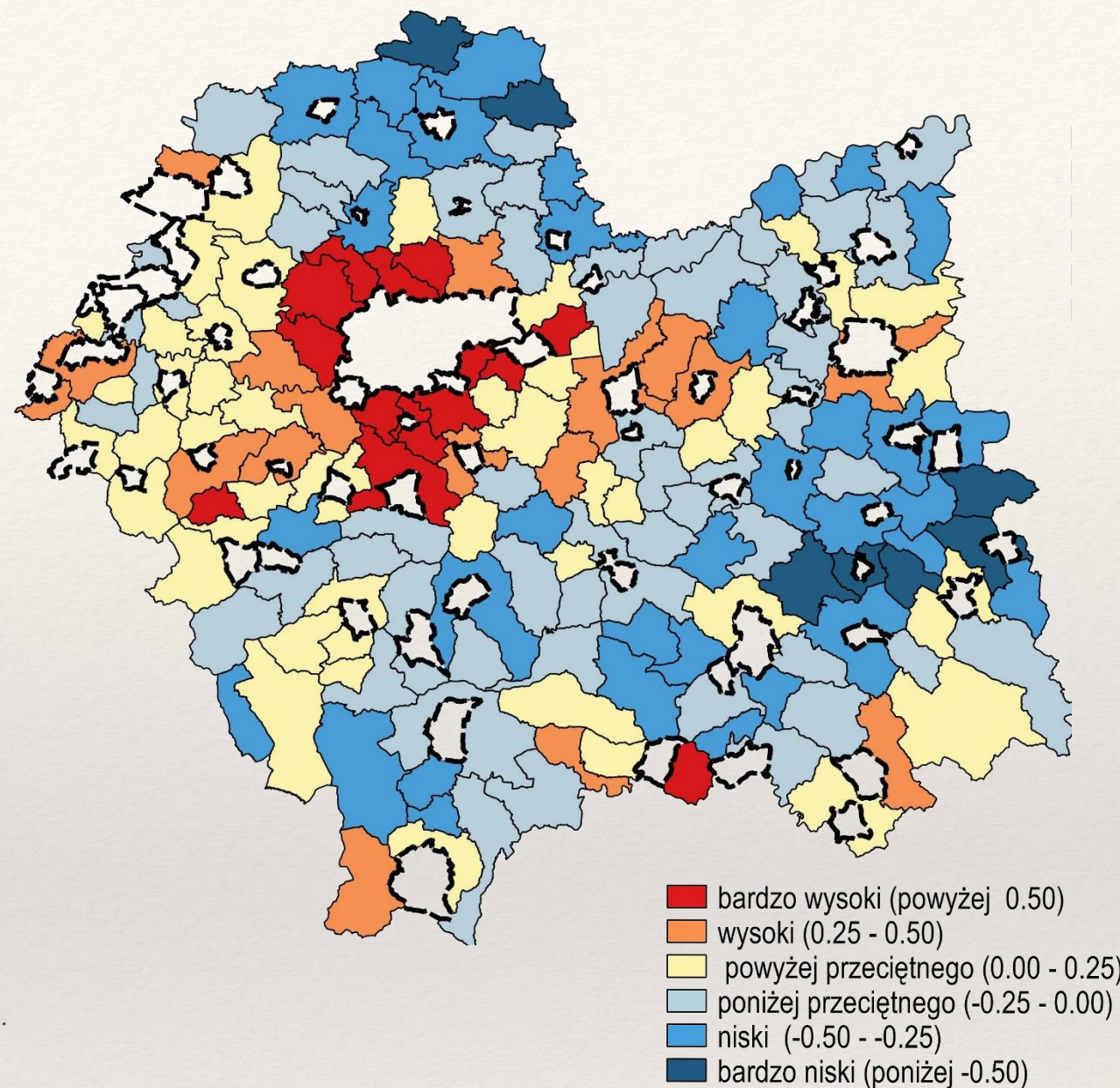
Niska dostępność komunikacyjna południowo-wschodnich części regionu

Miasta i obszary wiejskie

Syntetyczny wskaźnik rozwoju miast

Syntetyczny wskaźnik poziomu życia na OW

* Wg PZP Województwa Małopolskiego – struktura funkcjonalno-przestrzenna Małopolski.

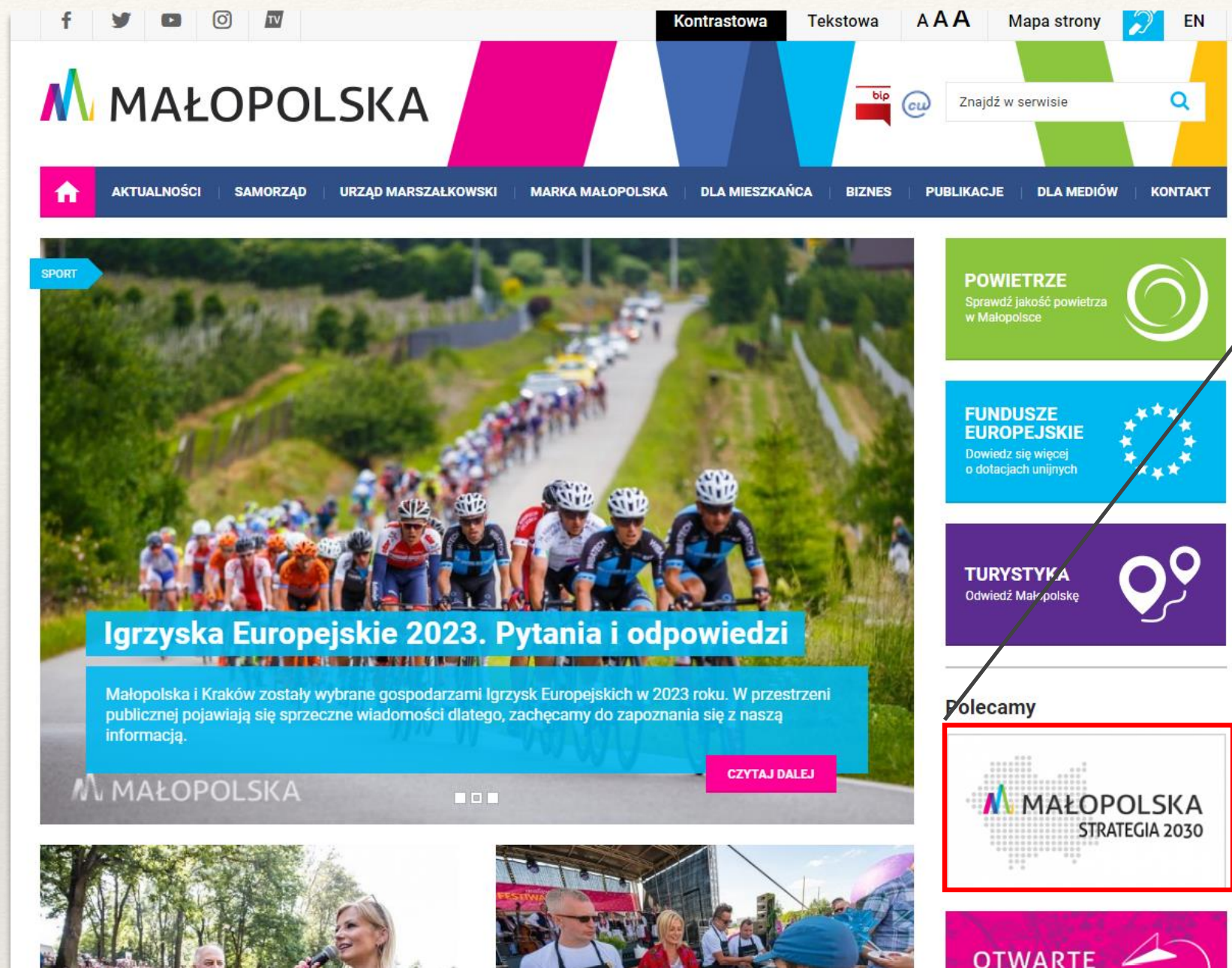
Źródło: MORR UMWM, 2018.

PROBLEMY MIAST

- kurczenie się miast;
- starzenie się miast;
- „rozlewanie się” miast;
- zanieczyszczenia (zła jakość powietrza);
- mała atrakcyjność rynków pracy mniejszych miast

OBSZARY WIEJSKIE

- stały wzrost liczby ludności;
- młode społeczeństwo;
- relatywnie wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego;
- rozdrobnione rolnictwo

<https://bankprojektow.malopolskie.pl>